

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm III. Nullus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](#)

*Si idonei sint, &c. n. 19. in privilegio prædi-
tandi etiam novitios comprehendunt, argu-
e. Religio 21. S. quamvis de sententia ex-
communicationis in 6.*

CAPITVLVM III.

Nullus.

PARAPHRASIS.

Episcopus alterius Episcopi diœcesanum ju-
dicare non potest, cum neque ordinare
possit.

Notandum. Argumentum procedit à
minore ad maius, negativè videlicet,
cum Episcopus sibi non subditum, seu qui
alterius diœcesis est, ordinare non possit c.
causa 9. q. 2. sequitur, quod nec judicare
possit: nam iste actus jurisdictio[n]is conten-
tio[n]e coactionem habet, & idè erga non
subditum non rectè exercetur. At vero
ordinarii referri potest ad jurisdictio[n]em
voluntariam, cui aliquis se sponte subiçere
potest, & tamē requiritur, ut ordinandus sub-
ditus si Episcopo ordinanti, nisi à proprio
Episcopo dimissorias habeat.

CAPITVLVM IV.

Super eo.

PARAPHRASIS.

Dicitur fuit, num ea, quæ in sacris cano-
nibus decreta reperiuntur c. quicunque &
sequentibus causa 16. q. 3. de finibus
provinciarum, ac diœcесium, iisque,
quæ finibus adhærent non præscribendis,
eriam in parochijs locum habeant, ut &
ipsum finis & quæ finibus cohærent,
præscribi non possint. Respondebat Ur-
banus III. de utrisque, intellige, dum-
modo per legitimam probationem, vel
alias indubitatā fide constiterit, fi-
nes auctoritate Ecclesiastica constitutos
esse.

*Fines parochiarum, & diœcесium, quo-
modo præscribi non possint.*

Notandum. Fines parochiarum, Diœcесium,
& Provinciarum, & quæ finibus cohærent,
præscribi nunquam possunt. Ita
Gl. hic in notandis. Ratio datur in cit. e.
quicunque, ne Provinciarum termini con-
fundantur, & in e. inter 6. eadem q. ne
quis terminos alienos usurpet.

Pro majori intellectu adverte, quod li-
mes est linea, seu longitudo distingue[n]t
spatiū à spatiō, teste Andreā hic n. 2. Ad-
hærentia limiti dicuntur, quæ posita sunt,
ut signa limitis, videlicet lapis positus in
confiniis; in diœcесibus enim, & paro-
chij discernendis solent esse montes, flumi-
na & paludes. Hæc ita formaliter specca-
ta, quatenus posita sunt ad constituendos
terminos, seu fines diœcесis, mutari per
præscriptionem non possunt, quia constitu-
ti sunt fines, ut in æternum maneant: ex-
empli cauā; usque ad Ecclesiam positam in
radice montis, tendit Episcopatus N. post
Ecclesiam illam incipit Episcopatus confiniis.
Interim vero nihil prohibet, quin Episco-
pus per præscriptionem, saltem immemo-
rialē, vel 40. annorum cum titulo præ-
scribat Ecclesiam positam intra diœcесin
alterius Episcopi, quæ tamen non cohæret
finibus, sive non sit constituta ad significan-
dos & discernendos fines, uti sumitur ex
cit. e. inter, junctā Gl. & docent Dolto-
res apud Andream hic n. 3. Abbas n. 6.
& dixi lib. 3. tra. 1. c. 8. n. 14. Ratio
discriminis est, quia si Episcopus Ecclesiam,
qua intra alienam diœcесin est, per præ-
scriptionem sua jurisdictio[n]i subiçiat non
ideo confunduntur termini antiqui diœcесis,
sicuti in casu priore confunderentur, quan-
doquidem Ecclesia, quæ antea erat intra
diœcесin hanc, transiret ad diœcесin alte-
ram. His duo adde. Tametsi plerique
sentiant, hæc locum etiam habere in fini-
bus Regnum, & Dominiorum argum. L.

Yy 2

agros